

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer

Bozlu Art Project Mongeri Binası, küratörlüğünü Dr. Özlem İnay Erten'in üstlendiği *Hayal Fanusu: Dr. Şükrü Bozluoğlu Koleksiyonu* isimli sergiye ev sahipliği yapıyor

ELİF TANRIYAR

Kırk yıllık bir geçmişe sahip Dr. Şükrü Bozluoğlu Koleksiyonu'ndan örneklerin yer aldığı, 26 Mart'a dek sürecek *Hayal Fanusu: Dr. Şükrü Bozluoğlu Koleksiyonu* isimli sergi, 19. yüzyıldan günümüze uzanan kapsamlı bir seçkiyi içeriyor. Türkiye sanatının tarihsel süreçteki gelişimini koleksiyondaki yapıtlar üzerinden kronolojik olarak yansıtmayı amaçlayan sergi, 70'e yakın sanatçı ve 100'ün üzerinde eseri bir araya getiriyor. Sergi ile eş zamanlı olarak Bozlu Sanat Yayınları'ndan çıkan, Dr. Özlem İnay Erten'in kaleme aldığı *Hayal Fanusu: Dr. Şükrü Bozluoğlu Koleksiyonu* isimli kitap da, koleksiyondaki yapıtlar üzerinden sanat tarihimiz hakkında başlangıcından günümüze hem kronolojik hem de tematik olarak geniş bir perspektif sunabilecek şekilde hazırlanmış. Sergiye ve koleksiyona dair küratörü Özlem İnay Erten ve koleksiyoner Dr. Şükrü Bozluoğlu ile konuştuk.

Özlem İnay Erten:

"Koleksiyon Türkiye'nin sanatına dair kapsamlı bir veri sunuyor"

Dr. Şükrü Bozluoğlu Koleksiyonu neden önemli?

Koleksiyonun Türkiye'nin sanatına ve sanatçılarına dair geçmişten günümüze kapsamlı bir veri sunuyor olmasının oldukça önemli ve değerli buluyorum. Türkiye'de 19. yüzyılda tuval resminin ilk örneklerini veren asker ressamlarımızdan başlayıp günümüze dek uzanan, sanat tarihimizdeki belli

Erol Akyavaş, İsimsiz, 1980'ler, Tuval üzerine akrilik, 83X61 cm

danışmanlığını yapıyoruz.

Hayal Fanusu: Dr. Şükrü Bozluoğlu Koleksiyonu isimli sergide hangi başlıklar ve ne tür eserler yer alıyor? Bu sergi bize nasıl bir hikâye anlatıyor?

Hayal Fanusu isimli sergi, Türkiye'de 19. yüzyıldan bu yana gerçekleşen sanatsal üretimlerin ve kırk yıldır sanat koleksiyonu yapan bir koleksiyonunun bu süreçteki birikimlerinin yansıması olarak değerlendirilebilir. Dr. Şükrü Bozluoğlu Koleksiyonu sergisi, Türkiye'de tuval resminin ilk örneklerini veren Asker Ressamlar Kuşağı sanatçılarından başlayarak, Meşrutiyet döneminden Cumhuriyet'e geçişte önemli bir varlık gösteren 1914 Kuşağı sanatçılarına, Müstakiller ve d Grubu gibi ilk sanatçı örgütlenmelerine dek uzanıyor, ardından 50'li ve 60'lı yıllarda varlık gösteren Paris Okulu, 1968 Kuşağı sanatçıları gibi oluşumların izini sürerek günümüze dek ilerliyor. Sergide ve kitapta yer alan yapıtların kronolojik gelişim çizgisini takip ederken, Türk sanatının 1950

köşe taşlarını, ön plana çıkan sanatçıları ve önemli kırılma noktalarını görebileceğiz, çağdaş sanat yapıtlarını da kapsayan birçok ikonik eseri yer aldığı oldukça geniş çaplı, Türkiye'deki ender sanat koleksiyonlarından biri.

Siz bu koleksiyonla nasıl bir araya geldiniz?
Önemli bir koleksiyonun danışmanlığını üstlen-

diğim bir dönemde eşim ve aynı zamanda meslektaşım olan Oğuz Erten bir teklifle geldi. Kuruculuğunu ve direktörlüğünü yapmaya başladığı Bozlu Art Project'te kendisiyle birlikte projenin yöneticiliğini üstlenmemi istiyordu. 2014 yılının başından beri Oğuz ile birlikte yayın, sergileme, kütüphane, arşiv gibi faaliyetleri içeren çok yönlü bir sanat projesi olan Bozlu Art Project'in yöneticiliğinin yanı sıra Şükrü Bey'in sanat koleksiyonunun

sonrasındaki modernleşme sürecinde soyut-figür ayırmalarını, yerellik-ulusallık ikilemlerini, hiçbir gruba ya da akıma sığdıramayan özgün sanatçıları, 70'li yıllardan sonra tuval, boya gibi geleneksel malzemelerin yerini yavaş yavaş yeni medyumlara ve kavramsal çalışmalara bırakışını, 80'li yıllardan sonra ülkenin küreselleşme sürecine dahil oluşuyla birlikte hız kazanan dünya sanatına entegre olma çabalarını görebilmek mümkün olacak. Sergiyle birlikte hazırlanan kitap sanat tarihimiz hakkında kapsamlı bir perspektif ortaya koyuyor.

Hayyam'ın rubaisinden Platon'un 'mağarasına'

Serginin adı olarak neden Hayal Fanusu dediniz?

Sergi adını 12. yüzyılda yaşamış İranlı ünlü şair Ömer Hayyam'ın "*Hayal Fanusu*" isimli rubaisinden alıyor. Bu fenerler eski devirlerde aydınlatma aracı olarak kullanılır üzerlerine çeşitli şekiller ve resimler yapılmış. Işğın yansımasıyla bu şekillerin büyü-yerek etrafı oluşturduğu renk ve gölge cümbüşü izleyenlerin hayaller kurmasına vesile olurmuş. Hayyam dizelerinde, içinde yaşadığımız dünyayı bir fanusa güneşi ise muma, bizi de bir nevi gölge oyuncularına benzetiyor. *Hayal Fanusu*'nun dizeleri bir taraftan tasavvufi anlamda yaşamın gelip geçiciliğine vurgu yaparken diğer yandan da Platon'un mağara alegorisinde olduğu gibi gerçekliği kavrayış ve algılayış biçimimizin değişkenliğine, hakikatin gözümüzle gördüklerimizden farklılığına vurgu yapan metaforik bir anlama sahip.

"Eser almaya bir tıp öğrencisiyken başladım"

Dr. Şükrü Bozluoğlu

Koleksiyonerliğinizin hikayesini bize anlatabilir misiniz?

Samsun'da doğdum. 1975 yılında İstanbul'a geldim ve Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde okumaya başladım. Koleksiyonerliğe başladığımda talebeydim. Ailemden gelen harçlıklardan biriktirdiklerimle klasik eserleri bile alabiliyordum. Alınabilecek kalitede, güzellikte ve uygun fiyatlarda eserler vardı. O dönemde alımlar esnasında karşılaştığınız kişiler daha çok esnaf tipinde insanlardı. Evlere gidi-

li ve ev müzayedeleri yapıldı. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'ndeki tahsilimin son yıllarında Amiral Bristol Hastanesi'nde (Bugünkü adıyla Amerikan Hastanesi) Dr. Gürbüz Barlas'ın asistanı olarak çalışıyordum. Bu görevim sırasında Turgut Atalay hastam olmuştum. Israrla beni atölyesine davet etti. İlk olarak ondan beş resim almıştım. Sanatçısını tanıyarak aldığım ilk eserler onlardı. Tabii ki o dönemde bir koleksiyoner olmanın ötesinde bende duygu, merak ve özlemin karşımıydı. Türkiye'nin ilk amatör koleksiyonerlerinin

çoğunun hekim olduğunu düşünüyorum. Onlarla çok fikir alışverişinde bulunurdum. Bu konuşmalardan aklımda kalanlarla alım yapmaya çalışıyordum. İlerleyen yıllarda müzayedeler ve galerilerden alım yapmaya devam ettim, çeşitli sanatçılarla tanışıp atölyelerinden de alım yaptım. 1980'den itibaren yurtdışına her gittiğimde müzeleri ve galerileri gezmeye başladım. Gözümü eğittim. Dünyada neler olduğunu takip ediyordum. Bütün bunların birikimi zaman içerisinde bir göz farkındalığı yarattı.

Sergi
26 Mart'a dek
Bozlu Art Project Mongeri Binası'nda izlenebilir.